

ikke giver Meget for. Den er i Almindelighed mere Tant og Spøg end Virkelighed, og jeg siger, at de Gange, vi have benyttet den, have vi i Almindelighed misbrugt den. Men paa den anden Side er det min Dvertydning, at for Formens Skyld skulle vi ikke give Anledning til, at Ansvarligheden saaledes blæses bort fra os, og at vi see ud som de Streng og Urimelige, naar vi forlange, at en Minister skal svare for sin Directeur. At give disse Mænd, fordi de faae en større Selvstændighed, en høiere Gage, det skulle vi ikke inklade os paa, og behøve heller ikke. Disse Folk have nemlig som Departementschefer gjort nok saa Meget, som de i Fremtiden ville komme til at gøre som Directeurer, det troer jeg er klart. Jeg har godt seet, at der er angivet en Grund omtrent saalydende: „Der er i de 2 første Departementer en saa stor Mangfoldighed af Sager, at det vilde være Ministeren umuligt at sætte sig fuldkommen ind i dem, det vilde besvare hans Embede i altsor høi Grad, og derfor skulle mange Sager overgaae til Directeurerne; men under 3die Departement ligger derimod en heel Deel Sager, som det maa være vigtigt for Ministeren alvorligt at sætte sig ind i, og derfor skal der kun være en Departementschef.“ For mig lyder derimod denne Grund saaledes: Da en stor Deel af vore Ministre, og navnlig hidtildags Indenrigsministeren, ere Mænd med juridisk Dydragelse, saa ere de ligoverfor de 2 første Departementer, som for en stor Deel have med juridiske Sager at gjøre, stillede saaledes, at de virkelig forstaae og bør forstaae en heel Deel af disse Sager; de vilde derfor ligesom føle sig undseelige over, dersom de ikke i Detail beffæstigede sig med, hvad der foresalder under disse tvende Administrationsgrene, de føle, om jeg saa maa sige, en Slags Kløe efter at strides med deres Departementschefer, om det eller det skal forstaaes paa den eller den Maade; de forstaae den Slags Spørgsmaal, og derfor skal der i disse Departementer oprettes selvstændige Directorater. Hvad derimod det tredie Departement angaaer, saa ere Ministrene langt lykkeligere stillede; thi de fleste af de Sager, som behandles der, forstaae de ikke det Mindste af, derfor ønske de

at have med den umiddelbare Afgjørelse at bestille. Tage de Feil, ja saa tage de Feil, fordi det er menneskeligt, fordi det maa undskyldes, at et Menneffe ikke kan forstaae Alt, „vi, som have brugt saa megen Tid, for at kjende Valdemars Lov eller Forordningerne, vi forstaae os ikke paa Canaler, Veie eller Bygningsfager“; see deri ligger virkelig Grundtrækkene af det hele Raisonnement, „hvad vi selv forstaae, det bliver en Byrde for os, og derfor ville vi heller lægge det over paa Andre, men hvad vi ikke forstaae, kan ikke blive nogen Byrde for os, og derfor ville vi mere os med det.“ Jeg for mit Vedkommende skal gjøre mig al den Umage, jeg kan, for at forhindre, at der kommer til at staae noget som helst Directorat under nogen som helst Minister. Hvad Gagen angaaer, troer jeg, at indtil vi komme til den nye Gagelov, skulle vi holde os til den Bestemmelse, som vi allerede have for Departementschefers Gage; at det er en Sædvane-Bestemmelse, vil jeg indrømme, en Sædvane, hvor efter der under forskjellige Ministerier findes en Departementschef med 3000 Rd., en anden med 2800 Rd., en tredie med 2600 Rd. og en fjerde med 2400 Rd.; og forsaavidt disse Mænd efter deres hele Stilling, efter deres Tjenestetid og i det Hele efter deres Fortjenester foreslaaes at skulle rykke op paa en høiere Gage, skal jeg ikke her gaae ind derpaa, fordi det er en reen Detailsag, og Gageforhøielsen saa kan komme frem som et personligt Tillæg.

Hvad nu Fordelingen af Forretningerne angaaer, skal jeg tillade mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, om den ikke kunde være noget anderledes og noget heldigere. Jeg vil først gjøre den Bemærkning, at medens jeg aldeles bifalder, hvad Ministeren i Anmærkningerne har sagt om Unødvendigheden af at skabe nye Kassere-Embeder — enten disse Forretninger udføres af Peer eller Poul, anseer jeg for aldeles ligegyldigt — saa kan jeg paa ingen Maade indrømme det Samme med Hensyn til Bogholderiet. Vort særlige Bogholderi, bestyret i Forening med det sælle Bogholderi, fremkalder en skadelig Forvikling,